

Arnold Bax - de sju symfonierna

Uppskattar du romantisk orkestermusik med majestätiska klangmassor, suggestiv atmosfär och böljande vemodiga melodier, då kan de sju symfonierna av **Arnold Bax** vara något för dig. Men du måste ge honom lite tid, det här är ingen musik som du ska lyssna på under stress och den öppnar sig inte efter en genomlyssning. Det krävs tålamod, men låter du hans musik klinga ett antal gånger från högtalarna till stereon eller i hörsnäckorna från din smartphone, så har du fått en vän för livet.

Den engelske kompositören **Arnold Bax** (1883-1953) kom från en välbärgad familj i London och behövde aldrig tänka på sin försörjning under sitt liv. Det kanske var därför han helt och hållet kunde skapa sin egen stil, fri och obunden som han var från det övriga engelska musiklivet. Han skrev helt enkelt den musik han ville skriva. Som tonsättare liknar han inte heller någon annan i sitt hemland och influenserna till hans komponerande kom från annat hållet - **Wagner, Strauss, Sibelius** och ryssarna.

Bax var ett stort namn i engelskt musikliv under 1920 - och 30-talen och hans symfoniska dikter och symfonier sågs som sin tids mest moderna på de brittiska öarna. Sedan överskuggades dock hans verk alltmer av **Vaughan Williams, Walton** och **Britten**. När han dog var hans romantiska idiom ute ur bilden och nya modernistiska ideal hade tagit över det brittiska musiklivet. Under de senaste decennierna har dock intresset för **Bax** vaknat till liv igen och hans musik har spelats in flitigt på skiva, även om den fortfarande är en sällsynt gäst i konsertsalarna.

De sju symfonierna skrevs mellan 1921 och 1939. Det är som att tränga in i egen värld med en alldeles unik stämning som inte liknar något annat. För mig är det ett landskap utan människor, ett rent naturtillstånd med en skrämmande ödslighet, obönhörliga stormar och åskskurar, men så ibland kommer ljuset fram och värmer oss, ger tillförsikt. Det är symfonier för den introverte, det finns något gåtfullt grubblande över hans tonspråk, all dramatik och färgsprakande klimax till trots i dessa verk.

De tre första känns intensivt laddade, men också stämningsfullt lyriska, kanske speglar de också kompositörens intresse för keltiska och nordiska myter. Den

fjärde sticker ut som ganska annorlunda - ljusare, mer avskalad, mer optimistisk. Och sedan har vi de tre sista som jag själv sätter högst i hans produktion. Den majestätiska femman med en storslagen symfonisk utveckling mot den sista satsens kulmen, där Sibelius ande svävar över musiken. Den sjätte är den största i cykeln: dyster med mörka demoniska undertoner, medan den sjunde - och sista - är mer avklarnad, resignerad och verkligen känns som ett farväl, även om **Bax** själv levde ytterligare 14 år till.

Symfonierna har spelats in komplett tre gånger på skiva. Två gånger på Chandos - först av **Bryden Thomson** med London Philharmonic Orchestra och Ulster Orchestra på 80-talet och i början av 2000-talet så gjorde **Vernon Handley** sin tolkning av dessa verk med BBC Philharmonic. På Naxos finns också **David Lloyd-Jones** cykel från sent - 90-tal och tidigt 2000-tal med Royal Scottish National Orchestra.

Oavsett vilken serie du väljer så kommer du i grunden att bli nöjd, samtliga har sina individuella förtjänster. I brittisk press har framför allt **Handleys** versioner hyllats som de allra bästa, men där måste jag faktiskt säga emot. Ljudkvaliteten har sina brister och når inte upp till Chandos vanliga höga nivå. Dessutom känns det som om tolkningarna gjordes lite i all hast med ett ibland för **Handley** - en dirigent jag vanligtvis uppskattar mycket på skiva - ovanligt slarvigt orkesterspel.

I stället rekommenderar jag tveklöst **Bryden Thomsons** cykel som ett förstahandsval. Thomsons tolkningar har den rätta kraften, orkestrarna spelar med briljans och känslighet samtidigt som atmosfären är den rätta. Vill du komplettera den här serien med några andra inspelningar, så lyssna då på **Lloyd-Jones** inspelning av sexan som är den bästa jag hört, oslagbar i sin intensitet. Missa inte heller de inspelningar som finns på Lyrita från 1960- och 70-talet - symfonierna nr. 1-2, 5-7 med olika dirigenter och engelska orkestrar. Det var de första stereoinspelningarna av dessa verk och har mycket av upptäckarglädje över sig. Dessutom har de en tilltalande klar och varm ljudbild.

Per Nylén

DDD
8.557144

BAX
Symphony No. 6
Into the Twilight

Royal Scottish National Orchestra
David Lloyd-Jones

BAX

Lyrta

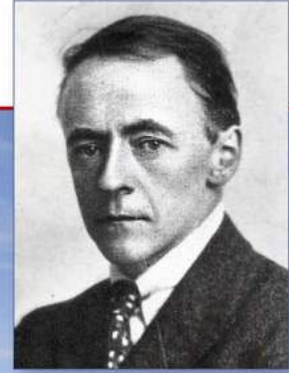
Symphony No.2 Myer Fredman

Symphony No.5 Raymond Leppard

London
Philharmonic
Orchestra

BAX

Lyrita

SYMPHONY NO. 6
Irish Landscape
Overture to Adventure
Rogue's Comedy Overture
Overture: Work in Progress

NEW PHILHARMONIA ORCHESTRA • NORMAN DEL MAR
ROYAL PHILHARMONIC ORCHESTRA • VERNON HANDLEY

BAY

Lyrta

SYMPHONY No **1**

Conducted by Myer Fredman

SYMPHONY No **7**

Conducted by Raymond Leppard

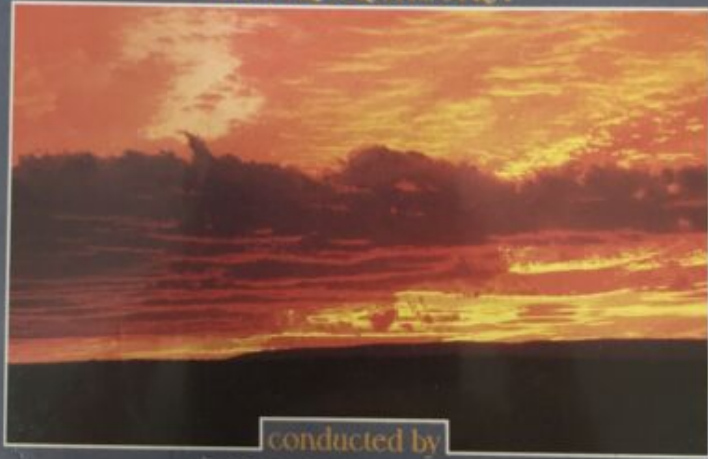

LONDON PHILHARMONIC ORCHESTRA

CHANDOS

ARNOLD
BAX

THE COMPLETE SYMPHONIES
THE LONDON PHILHARMONIC
ULSTER ORCHESTRA

conducted by

BRYDEN THOMSON